

Liga voor de Rechten van de Mens en J'accuse

Laudatio ter gelegenheid van de uitreiking van Clara Meijer-Wichmannpenning 2016 aan Ewoud Butter, Stichter van Republiek Allochtonië

Beste Ewoud, Beste mensen verbonden aan Republiek Allochtonië, Beste familie van de laureaat en Beste allemaal,

Vandaag is het 10 december, de Dag voor de Rechten van de Mens. Het is nu 68 jaar geleden dat de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens is aanvaard. Over enkele dagen, te weten op 16 december, is het de 50e verjaardag van het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten én van het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten.

Hoe staat het nu met de mensenrechten in de wereld?

Heden ten dage staan de mensenrechten wereldwijd maar ook in Nederland steeds meer onder druk. Mensenrechten zijn echter niet het probleem, zij zijn juist de oplossing.

Van vele kanten kun je in de wereld de schreeuw horen van hen die zijn vergeten, van hen die zijn vastgezet zonder ooit iets te hebben misdaan en van personen van wie de menselijke waardigheid wordt geschonden. Dan heb ik het bijvoorbeeld over mensen die zijn gevlucht uit oorlogsgebieden en in Europa als zij de vlucht al hebben overleefd, dachten aan te komen in een veilige haven.

Bij aankomst wacht hen echter geen gastvrije ontvangst. Velen komen terecht in erbarmelijke omstandigheden en regelmatig ook in situaties van uitbuiting, discriminatie en honger. Sommigen van hen zijn vluchtelingen, anderen zijn migranten. Allen zijn vrouwen, kinderen, mannen van wie de waardigheid door iedereen zou moeten worden erkend en gerespecteerd.

Het zijn niet alleen vluchtelingen en migranten bij wie de mensenrechten regelmatig onder druk staan en worden geschonden. Die druk op de mensenrechten speelt ook bij andere bevolkingsgroepen en niet alleen bij het onderwerp asiel maar op velerlei gebieden. De druk op de mensenrechten wordt verhoogd door de huidige politieke situatie.

Waar extreem-rechtse ideologieën tot voor kort beperkt waren tot de uiterste randen van het politieke debat, staan deze vandaag de dag ook in Europa in meerdere landen dichtbij het voorportaal van de macht. Dagelijks al beïnvloeden zij de politieke discussies en beslissingen met woorden, toespraken en acties waarvan we dachten dat deze niet meer zouden terugkeren.

Ook in Nederland is een politieke stroming in opmars die met generaliserende, polariserende en tot discriminatie aanzettende woorden uitdrukking geeft aan en inspeelt op islamofobie en die daarbij ook invloed heeft op de discussies en stellingname van sommige andere politieke partijen.

Polarisatie en generalisatie leiden tot verharding en intolerantie en tot achterstelling van hele bevolkingsgroepen waar vaak slechts enkele individuen over de schreef zijn gegaan. Wat nodig is, is juist begrip en verbinding tussen diverse mensen, bevolkingsgroepen en culturen, ongeacht afkomst, etniciteit, ras, geslacht en seksuele geaardheid.

Ook in de gevestigde media in Nederland wordt de discussie niet altijd genuanceerd gevoerd en overheerst regelmatig een nogal gepolariseerde discussie en berichtgeving over bijvoorbeeld het integratiedebat.

Zelf schrijft Ewoud Butter daarover al in 2012:

We voeren in Nederland inmiddels al zo'n 20 jaar een integratiedebat. Je kunt je afvragen wat dit debat heeft opgeleverd. Natuurlijk, verschillende problemen zijn benoemd en sommige problemen of misstanden worden nu ook echt aangepakt, maar vaak blijft het debat hangen in rituele dansen en maatregelen met vooral een symbolisch karakter.

Het debat wordt luidkeels gevoerd, maar de meeste deelnemers aan het debat doen niet veel anders dan als honden luid blaffend achter hun eigen staart aanrennen.

De resultaten die geboekt worden komen meestal niet tot stand door de mensen of de grote instituten die in de schijnwerpers staan, maar door de krachten die op de achtergrond werken: stil, onbaatzuchtig en hardwerkend.

Vooruitgang wordt bereikt door de mensen die durven te twijfelen aan de waarheden van vandaag. Mensen die niet volharden in hun eigen gelijk, maar met een open blik en in debat met anderen het lef hebben om ook hun eigen waarheden ter discussie te stellen.

Successen worden behaald <...> door mensen die in het klein, in hun directe omgeving aan de slag gaan. Dat vraagt betrokkenheid, zorgvuldigheid, geduld en tegelijkertijd ook bescheidenheid en gevoel voor relativering.

Betrokkenheid, zorgvuldigheid, geduld, relativering, onbaatzuchtigheid en bescheidenheid zijn eigenschappen die kenmerkend zijn voor mensen die in deze het verschil maken. Dit zijn woorden die Ewoud Butter gebruikte en woorden die nu juist ook op hemzelf van toepassing zijn.

In september 2005 begon Ewoud Butter, uit onvrede over de hijgerige en hyperige berichtgeving over het integratiedebat het Allochtonenweblog dat in 2010 over ging naar Republiek Allochtonië.

Op dit blog wordt veel aandacht besteed aan achtergronden, feiten, onderzoek en aan meningen die in de reguliere media minder vaak gehoord worden.

De eerdergenoemde Universele Verklaring van de Rechten van de Mens vormen voor het blog het belangrijkste referentiepunt. Republiek Allochtonië besteedt de nodige aandacht aan elementaire vrijheden als de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van godsdienst en neemt stelling tegen discriminatie, moslimhaat, antisemitisme en voor de emancipatie van onder andere vrouwen en minderheden met een andere seksuele geaardheid.

Ewoud Butter deed onder andere onderzoek naar de positie van Oost-Europeanen in Amsterdam en naar initiatieven van Marokkaanse Nederlanders tegen radicalisering. Daarnaast trainde Ewoud familieleden van Syriëgangers, ontwikkelde hij voor het Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders een methodische handreiking om radicalisering met ouders bespreekbaar te maken en schreef hij factsheets voor het Kennisplatform Integratie en Samenleving (KIS).

In 2012 werd Ewoud al genomineerd voor de Connecting Differences Award. Deze prijs is voor een persoon die zich aan de hand van concrete activiteiten inzet om homoseksualiteit bespreekbaar te maken bij groepen waar dit gevoelig ligt.

In 2013 had hij de eer de Rachid Jamariprijs te ontvangen. Deze prijs werd door Amsterdamse maatschappelijke organisaties uitgereikt aan een persoon die "zich gedurende lange tijd heeft ingezet voor een betere samenleving, zonder racisme en discriminatie"

Hij ontwikkelde samen met Marokkaanse organisaties projecten om criminaliteit onder Marokkaanse jongeren te voorkomen en initieerde projecten om huiselijk geweld tegen te gaan en de emancipatie van vooral islamitische homo's te bevorderen.

Als programma- en beleidsmanager van ACB Kenniscentrum (dat is het Kenniscentrum van het Amsterdams Centrum Buitenlanders) was hij verantwoordelijk voor het beleid, de kennisontwikkeling en de projecten van dit kenniscentrum op het gebied van integratie, radicalisering en polarisatie. Ook adviseerde hij lokale overheden, bedrijven en instellingen, deed hij onderzoek en gaf hij trainingen.

Bij onderwerpen als moslimhaat en antisemitisme legde hij de verbinding met moslims en joden die zich, al dan niet tezamen met andere groeperingen, actief hiertegen inzetten om discriminatie en uitsluiting tegen te gaan.

Hij deed onder meer onderzoek naar processen van radicalisering en uitsluiting, juist om deze te voorkomen.

Vandaag wordt de Clara Meijer- Wichmann penning aan Ewoud Butter uitgereikt. Clara Meijer-Wichmann leefde van 1885 tot 1922 en was juriste. Op allerlei gebieden van de mensenrechten is zij actief geweest en bepleitte daarbij dat er in de strijd voor een betere wereld eenheid moest bestaan tussen doel en middelen. Daarom verwierp zij elke vorm van dictatuur, ook die van de zogenaamde dictatuur van het proletariaat, en elke vorm van repressie. Zij verwierp het denken in termen van 'vriend of vijand'. Zij kwam op voor de rechten van de vrouw en zij maakte zich sterk voor de humanisering van het strafrecht. Actief nam zij deel aan de antimilitaristische bewegingen.

Bijna allemaal mensenrechten waar Ewoud Butter zich ook hard voor heeft gemaakt en waar op Republiek Allochtonië de nodige aandacht aan wordt besteed. Met Ewoud en met Republiek Allochtonië had Clara Meijer-Wichmann tevens gemeen dat zij het denken in termen van 'vriend of vijand' verwierp en als publiciste en docente een breder publiek trachtte te bereiken.

De Clara Meijer-Wichmann Penning wordt jaarlijks op 10 december uitgereikt aan een persoon of instantie die zich in Nederland zeer verdienstelijk heeft gemaakt voor de mensenrechten.

Dit jaar is deze penning toegekend aan Ewoud Butter als hoofdredacteur en Stichter van Republiek Allochtonië

Deze penning is hem door de Liga voor de Rechten van de Mens & Stichting J'Accuse toegekend, omdat hij als oprichter en hoofdredacteur van Republiek Allochtonië, samen met onder andere Roemer van Oordt, al jarenlang een bijzonder weblog onderhoudt met genuanceerde berichtgeving over de positie van migranten, vluchtelingen en andere minderheden. Republiek Allochtonië besteedt daarbij veel aandacht aan achtergronden bij en onderzoek naar de concrete feiten. Met dit alles biedt Republiek Allochtonië een belangrijke aanvulling op en tegenwicht aan hijgerige en polariserende berichtgeving over het integratiedebat.

De redacteurs bieden met dit weblog tevens aan talloze schrijvers een podium voor de publicatie van veelzijdige artikelen.

Ewoud Butter en Republiek Allochtonië leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan het tegengaan van discriminatie en polarisatie en het bevorderen van de gelijkberechtiging en mensenrechten van allochtonen en minderheden.

Wij hopen met deze erkenning tevens dat Ewoud Butter en al degenen die verbonden zijn aan Republiek Allochtonië zich hierdoor gesterkt en aangemoedigd weten hun belangrijke werk bij het tegengaan van discriminatie en polarisatie en bij het bevorderen van de gelijkberechtiging en mensenrechten van allochtonen en minderheden voort te zetten.